

Miłydeksa Jagiellońska
Kraków

טשענאטאזער

ערשיינט יעדע פרייטאג.

רעדאקציע אוו אדמיניסטראציע
ערשטע ארעע 6. טעלעפאן 201.

ענגאמענט-פרייט
8 נומער 20 גרושען.

דרעקס פון רעדאקציע און ערמיניסטראציע:
Częstochowa, Aleja 6. telefon 201.

Piątek dnia 30 grudnia 1927

ריכט צינרען 3.12

פרייטאג ו' טבת פ' ויגש תרפ"ח.

סולער ה' לודער. פרוק פון ה' בלושטיין
ארם, ה' צעשטיין.
דער זאל איז נוס בעהיצט.

פארעסטינער ליבע

היינט פרייטאג הארב 9 אווענד
ווערט געשפילט צום 12-טען מאל

זאל "ווארטא" ארעע 26
בילעטן ב' ה' באשטאן. פון 4 אין קאסע.

פיינרטישער-זאל סטרוזשאצה 23. סירלועסער-אווענד

עס ווערט צוגעגרייט פארשידענע איבעראשונגען און אמטראקציעס.
1) גרויסער קאבארעט-רעווי מיט אנטהיל פון דער יידישער טרופע. 2) דאס פארשוונדען פון אלטען יאהר 1927 און דאס באגעגען דאס נייע יאהר 1928. 3) פארשידענע טעניש אבטיילונגען פון די יידישע טרופע אויף דער ביגע. 4) פערשידענע סיווריווען. 5) די 11-יעהריגע ארטיסטן מאלא לודער און דער 8-יעהריגער ארטיסט מולעק באלקאוויטש וועלען זיין די רעדעל-פיהרער פון מאסקען-באל אין זייערע הענד וועלען ליגען אלע מולות. 6) פליה-פאסט, קאנפעטי, סערפאנטין, הארמאטען-שאס, גרויסע פאנטאווען לאטעריע צו געווינען די טייערסטע קאסטבארע חפצים. 7) טערקישע, יאפא-נישע קאבארעטן. 8) ס'ווערט צוגעגרייט 2 גאלדענע האנד-זינגעלעך פאר די שענסטע מאסקעס אדער קאסטימען. 9) א גרויסער בופעט אויפן ארט מיט פערשידענע געטרענקע. 10) א דאפעלטער דושא-באנד ארקעסטער, טעניש ב'ו אין דער פרי. 11) לעבט כל זמן איר לעבט, וועל איינמאל לעבט מען אויף דער וועלט. 12) די גרעסטע קאמיקער פון פילם וועלן זיין אויף דעם מאסקען-באל: פאט און פא-טאשאן, טשארי טשאפלין, האראלד לאיד און מאקס לינדער.
בילעטן צו בעקומען אין דער דרוקערי פון ה' באשטאן, שבת פון 11 פרי אין דער קאסע.
איינגאנג 3,50

מארגען שבת ד. 31 דעצעמבער 11 זיינער

איז ניי-רעמאנירטע זאל פון האנדווערקער-קרוב אלטע 40
א גראנדיעזער סירלועסער-אווענד
מיט א פערשידענארטיגען פראגראם, ווי: פאסט, קאנפעטי, סערפעטיין, אויספלעטונג פון ווערטפולע זאכען.
פרוק אונטער דער אנהייב פון די ה' אפמאן און באנאש.
איינגאנג 3 זי.
בעמערקונג: די טעניש ווערען אנגעפיהרט ווערען דורך א ספעציעל-אנגעוויסערען פאפולערען מאנע-טייטער אין הארשא

אברהם בימקא
העלא בערקאוויטש
פערלאג ב.מ.
שענסטע-באך, דעם 25 דעצעמבער 1927.
אונזער ליבער מינדען אברהם בימקא צו זיין תנאים מיט סירל. העלא בערקאוויטש ווינשען א הארציגען פול-טוב געזענשאפט, פלאצקער קאהן
צו דער תנאים פון אונזער איינפולען היינט אברהם בימקא מיט סירל. העלא בערקאוויטש ליגען מיר מיט אונזער מרדיווען אויסדרוק און ווינשען א פול-טוב, מעגענבויג, יארשאפטקע, פישאף.

חבר אברהם בימקא!
צו אייער תנאים מיט סירל. העלא בערקאוויטש
געט צו די הארציגע ברכות!
מרדכי קיימאן.

חבר בימקא! ארויף את בחירת לבך פיה העלא בערקאוויטש
אנו מברכים אותך בלב אשר והצלחה ותוכה לבנות את עתידך בארצנו
ארץ עברות עובדות.
זער. ההתאחדות

פריינד בימקא! צו זיין פערלובונג מיט סירל. העלא בערקאוויטש
געט צו אונזער הארציגען פול-טוב.
י. חיימאן און ל. האלנדר.

אונזער פול-טוב צו דער תנאים פון אונזער חבר אברהם בימקא
מיט סירל. העלא בערקאוויטש. אין א געטע פון ליבע ואלד איהר
אייער לעגענע וועג שיינען.
ישראל ליבערמאן, משה און יוסף עפשטיין.

א הארציגען פול-טוב וויגש איך פון פריינד
אברהם בימקא צו זיין פערלובונג מיט סירל. העלא בערקאוויטש
דוד בענעט.

Renia Szajówna Henryk Balsam
Zaręczeni
Częstochowa, w grudniu 1927.

דער שענסטע-באך אונזער ספארט - קלוב
"ווארטא"
ארענט אין
דעם 31 דעצעמבער
א גרויסען
סירלועסער
באל
אין אייגענעם לאקאל
ארעע 26.
1-קלאסישע סצענישע אמטראקציעס.
פיער סיווריווען.
מוזיקאליש-טענערישער אנסעמבל
בופעט, מישלעך.

Z intencji zaręczyn kuzyna naszego
HENRYKA BALSAMA z p. RENIĄ SZAJÓWNĄ
życzymy różowej przyszłości na dalszej drodze życia
Szczekaczowie, Piotrków

Hanka Urbachówna Henryk Reinberc
Zaręczeni
Częstochowa, w grudniu 1927

צו דער פערלובונג פון אונזער שוועסטער און שוועגערין האנקא
ארבאך מיט ה' חיימל ריינהערק ווינשען פיער גליק און צופרידענהייט
אברהם ארבאך און פרוי.

צו דער פערלובונג פון אונזער שוועסטער און שוועגערין האנקא
ארבאך מיט ה' חיימל ריינהערק ווינשען א הארציגען פול-טוב.
מרדכי זאטע און פרוי, פראשא.

Z intencji zaręczyn córki naszej
p. HANKI URBACHÓWNY z p. HENRYKIEM REINBERCEM
życzymy wiele szczęścia i różowej przyszłości
Mania i Hilary Gutterman.

Z okazji zaręczyn koleżanki naszej p. HANKI
URBACHÓWNEJ z p. HENRYKIEM REINBERCEM
życzymy im wiele szczęścia, aby droga wasza była
zawsze kwiatami ozdobiona
Leonowie Lenkińscy.

Z intencji zaręczyn ukochanej naszej
przyjaciółki p. FELI ROTBARDÓWNY
z p. LEONEM WEICENBLATEM życzą
promiennej przyszłości
Bronia i Różia Frydmanówne

אנו משתתפים בצערך של חבר מועצת המהלה
מר **אברהם דזילובסקי** כמות עליו אביו
יצחק נ"ע
חסד יתום איתו בחור שאר אביו ציון וירושלים.
המועצה ושלטון המהלה בצנינסטחוב.

הגנו מביעים בזה את השתתפותנו בצערך העמוק של חבר מועצת - הקהלה
בצנינסטחוב מר **אנשל ורשבסקי** כמות עליו אחיו
אברהם מנחם-מנדל נ"ע
חסד יתום איתו בחור שאר אביו ציון וירושלים.
המועצה ושלטון המהלה בצנינסטחוב.

דעם טיעפעסטען מיטגעפיהל דריקען מיר אויס אונזער חיצע-פרוקסע ה'
אברהם דזיאלאווסקי
צום טויט פון זיין ליבען פאטער
יצחק נ"ע
אין קאמפ פאר א בעסקערען מארגען זאגט איהר א מרייטע געפונען.
די פערזאנלונג פון מענער און דאמען-שניידער-מיסטער-פערראין ביים יוד. האנדווערקער-קלוב
שמעעל-סעקציע " " "
פריינד-סעקציע " " "
שניידער-מאנאוי-סעקציע " " "
טאפעציר-סעקציע " " "
בעקער-סעקציע " " "
שוסטער-סעקציע " " "
עלעקטראטעניקער-סעקציע " " "

מיר דריקען אויס דעם טיעפעסטען מיטגעפיהל אונזער
חיצע-פרעזעס ה' **אברהם דזיאלאווסקי** צום טויט
פון זיין ליבען פאטער
יצחק נ"ע
אין זיין אונזער-נאכליכע טרייט למונת די יידישע האגד-
הערקער ואל צו א מרייטע געפונען.
די פערזען פון האנדווערקער-קלוב
ציוניסטישע ארכיטעט פארטע, ההתאחדות אין משענסטע-באך.
ונגאט דעם 1 ינואר 1928 קומט פאר א אויסערנע-הנליכע אלגעמיינע
חברים-סערוואטונג מיט'ן אנהייב פון ה' דיר צבי קומט (אויך-ישראל) אין
אייגענעם לאקאל.
אין צוזאמענהאנג מיט'ן אויבערזעטאנען קומט פאר שבת דעם 31 ד. ה. 3
ווינער נאכמיטאג א אלגעמיינע חברים-סערוואטונג.
דער סעקעטאריאט.

ווער דארף איצט צעהלען דעם פערמעגענס-שטייער?

צולייגע דעם האט דו שפּטער-אם-
 מען זענען איצט צונערשטען אפגע-
 פּהענען אויף א צענטן - און דו 8
 פּראָטאָל פון פּערמעגענס-שטייער, און
 הויכמיט אויפגעלערען, אויף העכסטן
 עס און אפגעטליך דל דו צעהלונג
 פון די אויבערערמאנטע סכסומים.
 דו צעהלען פון פּערמעגענס-שטייער-
 ער זעהן אפגעטליעל און צעהלען קע-
 טענדיקעס, אויף העכערע און נידערי-
 גערע, צו דער נידעריגערע קאמפּענער-
 יע געהערען די שפּטער-צעהלער העכסטן
 דו שטענדיג קאמפּענער האבען אין זיין
 צייט אפגעשאצט דעם העכער פּונם
 פּערמעגען ביי 10,000 ול.

אויף די שפּטער - צעהלער פון די
 נידעריגערע קאמפּענער זענען די 8
 פּראָטאָל נישט חל און דארפן איצט
 צוצעהלען בלויז ביי 100 פּראָטאָל פון
 פּערמעגענס-שטייער.
 דאָס זעהן זענען די 8 פּראָטאָל נישט
 גלויבן די העכערע קאמפּענער, אָבער
 אויך די העכערע קאמפּענער ספּלען
 זיך און צעהלען פּערמעגענס-שטייער, צו
 דער ערשטער גרופע געהערען האבן-
 דעלע-אונטערנעהמונגען, העלבע הע-
 מען אין 1923 נעהאטן אפגעטליען פון
 רייטע און נידעריגערע קאמפּענער, פון
 חוץ אויך, הויכער, פּלעצער און אנדערע
 אונטערנעהמונגען נישט, צו דער דאָס-
 נער גרופע און ביי דער דערווייטער
 אויפגעשטונג פּונם פּערמעגענס-שטייער-
 ער צושטעלען געהארען א צושלען
 פון 120 פּראָטאָל, צום שפּטער-סכום, דו
 זעלבן 120 פּראָטאָל, צושלאג זענען
 געשען געווען געהארען, איצט דאר-
 פּען די שפּטער-צעהלער פון דער דע-
 ווער גרופע צוצעהלען 8 פּראָטאָל
 פון העכער פּונם פּערמעגען, א חוץ
 דעם געשטעלטען שפּטער-סכום, דענע-
 נען דארפן זי נישט צעהלען דעם
 צושלאג פון 120 פּראָטאָל, למשל: די
 קאמפּענער האט אפגעשאצט דאס פּער-
 מעגען אויף 15,000 ול, דערפון
 פאמט אויף דער געשטימטער שפּטער-
 330 ול, א חוץ דעם און אין זיין
 צייט געשטעלט געהארען א 120-
 פּראָטאָל נישט צושלאג, ר. ה. אויפער
 די 330 ול, נאך 396 ול, צושלאג.
 פּך הכל 726 ול, מיט דער צייט זע-
 נען די 120 פּראָטאָל (396 ול), און-
 לויט געהערען און עס איז געבליבען
 צו צעהלען בלויז דעם אפגעטליע-
 כען שפּטער, איצט אָבער האט דער
 זעלבער שפּטער-צעהלער געקומען די
 געשטעלטען צו צעהלען 8 פּראָטאָל פון
 דער גרופע 15,000 ול, ר. ה. 120
 ול, און די שפּטער-צעהלער
 האט געזעהלט סך הכל, זעס גע-
 פּרעסען דער אפגעטליעלער שפּטער
 (330 ול), דארף ער פּערלשטען די
 אויפגעזעהלעטע סכום פּראָטאָל-עלע-
 נען פון די 8 פּראָטאָל, דאָס סכום פון

די רוסישע קעניגין יעקאטערינא די גרויסע און א יוד נישט קיין נאר.

וויצניץ מעשה וואָס מען פּלעגט דערצעהלען אין רוסלאַנד פון אַ היינטיגן.
 אַינפּהאַל, און אַ הויכערדיגען פּרויע-
 סטאַרען, זען מ'האט ערשט גענומען
 סטאַרען, און יעקאטערינא די גרויסע,
 די קעניגין פון רוסלאַנד, העכער און
 געזען געריהעט מום איהר פּוהערען
 א אריינפלאַנענעם שרעם לעבען, נע-
 גאנגען פון עפּים א, הילפּונקע, א
 פּערשעלעטע, און ציחילע סכּדערע,
 און איינע אלען, קומט איהר אנטקע-
 נען א יוד, א בעל מלאכה, העלכער
 האט זיך געאַפּלט צו דער ארבייט.
 שמעלס אָב די קעניגין דעם יוד און
 פּרעגט איהם:
 האוהן לויפּטו אויף פּרויע יוד?
 — פּרויע ערשט אָבער דער יוד —
 עס און אויף גערייט פּרויע, איך העב
 הינט פּערשעטונג דאָס דאָס האַרען פּוהער-
 ערשטען פּוהער.
 פּערשעטונג נישט יעקאטערינא האט
 דער יוד זאָגט און זי זאָגט היינטער:
 האוהן נעהסטו:
 — האוהן זעל און נעהן פּערדע-
 נען אויף בריוו נעה איד.
 — טרעפּסטו — פּרעגט די קעניגין.
 — האָט דען, אומבאַט גוט קאָנער-
 א קאָפּע נישט.
 — הויפּעל פּערדונטו א האָד?
 צעהלען רובּעל, — פּרעגט דער יוד.
 — האָט ס'האטו מיט אויף פּוהער-
 נעלע? — פּרעגט די קעניגין.
 — עס איז מיר נענוג, עס איך גע-
 דערען אָבער נעהן קעגן דעם העב און
 להבדיל, דעם רובּונג של עולם, פּאר
 פּאַר פּאַרעט העכער האב און קען
 צייט נישט, האָב דיר א גוטען מאָג,
 — היל שוין דער יוד זען העל לויפּען.
 שמעלס איהם אָב יעקאטערינא:
 — היינטו הער עס ערשט צו דיר
 יוד?
 זעל איך אויף הימען פון צרות.
 — יעקאטערינא די קעניגין ערשט
 צו דיר.
 האָט דעם יודען אָנגעהויבען הער-
 פּען הענד און פּוהער שרעק און ער
 געהט העסטו ווען און די קע-
 טענעס.
 — האָט זוכסטו, יוד?
 — פּען טעפּפּערט, — ענטפּערט
 דער יוד א צושטרעקער.
 — מען דערף נישט — האט זיך
 יעקאטערינא צולאָפּט, און נישטוטיג
 געזאָגט:
 — און יעצט זאָג מיר האט דו
 פּוהערט מיט דינע צעהלען רובּעל א
 העך האט דו פּערדונטו?
 און דער יוד, העלכער איז געזען
 גערייטע קען נאר, האט געענטפּערט:
 — און פּערשעל פון פּוהער-
 דינסטען געזעהל איך א חוב פּאַר
 דעם האָט איך ביי געבוירען געהערען;
 די צעהלען העלפט נעהט גען מיר
 העך, און פּערשעל פון די פּערדיינע-
 מען געזעהלען אלס חוב פּאַר דעם
 האָט מען איז געבוירען געהארען, א
 פּערשעל פון די פּערדיינעסען אויפגע-
 רער געזעהלענע און וועגט נאָל גע-
 בענט, הארום יענוב האט רוקא גע-
 העלט און דער הויכער רב זעל זען דער
 שפּוהער פון דעם אויבערנערמאנטען
 דין תורה, און נור עפּים א נס איז
 געשען און דער רב האט דעם פּוהער-
 שלאג נישט אָנגענומען.
 און אין יענוב איז חושך ופּאָלה,
 נישט די שוהים שחטין נור הכיל
 שוהין, אָבער דעם צעהלען שחם.
 האָט דער פּוהער העם זען, און שעהר
 פּאַראויסצוגעגען, דערחיל דערף צו-
 טען אלע אנדערע געזעהלענע פון
 אונזער יודישע געזעהלענע לעבען
 אויך פּערצייכענע הערען מעשה וואונד.
 פּערדרעהט מיר נישט דעם
 קאַפּ.
 עס קומען צו מיר די אונטערלינגע-
 מע ארבייטער, העלכע האבען געאר-
 בייט געט אונטערלינגען די העלער-
 ליסטעס אום פּעס זון סענאט און גע-
 קלענען זיך און דער מאַניפּסטראַט האט
 זי שרעקליך עקספּלאַטירט צווינגען-
 דיג זי צו ארבעטען 12 און 16 שעה
 אין מעה לעט און שפּעטער הען עס
 איז געווען אויפגעזעהלען די בירגער
 פּאַר זעכעס האט מען יערען שרעק-
 געזען 2 נילדען מיט 76 געזען
 פּאַר דער קראַנקען-קאָפּע האט זי זי-
 רותן.

בען צו דערצעהלען זיך פון קללות נאָכ-
 פּוהער, א רייטע פּערשעל טרויפּטער-
 פּען פּאַר די הינד, און פּאַר די אונט-
 ריינע קאַרענען הונדערט און אכט
 צעהנדיג קעסטלעך. האט אָבער אפּ-
 גער פּוהער די מיניסטערען דערהאוסט
 זיך הערען דער געזעהלענע פון דער
 קעניגין מיט דעם יודען, האט דער
 מיניסטער שוין פּערשטאָנען פון האַנגען
 עס קומט צו דער קעניגין דין דעמע-
 ניש, און דער מיניסטער שחטק צו דעם
 יודען, און פּרעגט איהם האט עס גע-
 רעפּעט די רעפּעניש, ענטפּערט דער
 יוד זען ער פּאַר פּאַר קענעם נישט
 דערצעהלען ביי די קעניגין העם איהם
 נישט צושיקען איהרע א בילד, מיט
 איהר אונטערשריפט, האָט שוין דער
 מיניסטער געהאַלטען פּע אהעקענען
 מיט נאָרושט, אָבער צו יוד האט דאָך
 שכל, זאָגט ער צום מיניסטער:
 — איהר גיט מיר א הונדערט
 רובּעלדיגע פּויגנאָציע, א יעקאטערינא-
 קע, העל זיך און די רעפּעניש
 אויפגעגען.
 האָט דער מיניסטער דערלעבנט
 דעם יודען א הונדערט רובּעלדיגע
 טעגנאָציע און דער יוד האט איהם
 אלע דערצעהלט, און דער מיניסטער
 געקומען צו דער קעניגין און געטע-
 לען די רעפּעניש, און אָבער יעקאטע-
 רינא נישט געהערען קען נאר, און זי
 האט פּערשטאָנען זי שוין איהר פּו-
 נוסטער און פּוהער אָפּטל געהארען און
 מיין העם, האט זי גלעך געלעבט ברענ-
 גען דעם יודען און זי פּרעגט איהם:
 — האָב איך דיר דען נישט פּער-
 זאָגט, און דו זעלסט קענעם נישט דער-
 צעהלען האָט דו האָסט מיט מיר גע-
 רער?
 — אוראן, אוראן פּערזאָגט, — ענט-
 פּערט דער יוד.
 — ווי זען זען האָסטו געהאט צו
 דערצעהלען הענען דעם פּאַר אַהנעם
 פון מינע, מיניסטערען? — האָט זי
 געזאָגט די קעניגין.
 — אויף הייפּעל און געזענען, —
 האט דער יוד געענטפּערט, — און
 מיר ערלויבט געהערען צו דערען, הען
 אויפגעזעהלען געזענען די קעניגין
 בילד מיט איהר אונטערשריפט.
 — נא, האט דיר דען פּען מינוס-
 מער געבראַכט פּען בילד מיט פּען
 אונטערשריפט? — האט די קעניגין
 געפּרעגט.
 — נעמיס, — האט דער יוד גע-
 ענטפּערט, און דאָ האָט ער ארויסגע-
 נומען די הונדערט רובּעלדיגע סכום-
 נאציע, האט דער מיניסטער האט איהם
 געזענען, אויף העלכער עס איז געזען
 יעקאטערינא בילד און איהר אונטער-
 שריפט, און ער פּרעגט:
 — איך דאס דען נישט דעם בילד
 פון דער קעניגין און אויך איהר אונ-
 טערשריפט, און דאס האט מיר דער
 מיניסטער געבראַכט, האָב איך דער-
 שטאנען, און איך מען שוין דערען.
 און דער קעניגין און דעם ווערעם
 אויך יעצטווער קלוגער ענטפּערט שוין
 שפּאַרק געפּלען געהארען, און איהר
 כעס איז טרויער, און זי האט דעם
 יודען אָנגעשיקט איהם מיט א שעה-
 גער סתנה...

העלף מיט א שוחט, העלכער האט אָ-
 געהויבען צו שחטין, הויה אָבער הי
 יענאָה איז נישט געזען אומשטאנד צו
 געפּען פרנסה 2 שוהים, הארונד דער
 ערשטער איז אויך געשטריגען פּאַר
 הונדער, און געהארען אויס שלום בית,
 האָט דער אלעקסאַנדער מעכב געזען
 די קרואה און געפּרעט דעם געם
 שוחט לבית דין סכום ספּיג נכיל, האָבען
 זיך אָבער די נערען אויסגעלעבט פון
 דעם אלטען דער שוחט האָט אָבער נישט
 געהאט ביי עס און איהם געלונגען
 צושטענדרעכען א בית-דין, העלכער
 זעל מסתען דעם בית-דין, הי מען
 שמועסט האָט ער זאָגט געברענגט א
 גרינע פון גער, עס יענער זעל נישט
 פּאַרען פּרויער שחטין ביי עס האָט
 נישט קומען צו א בית-דין, אויך און
 געקומען א שפּעצערע דעלעגאציע גע-
 רער סכּוהים פון קעלן, העלכע האָ-
 בען אויפ'ן שרע אויסגעפּרעט דעם
 ענין.
 יענע שרע איז פּאַרעקומען די דין-
 תורה עס זענען זיך צווייגעוועהרען
 די רבנים פון פּערשען, קרומען און
 זשארקי העלבע העבען זיך פּערשעלען
 און א חרר פּוהער אויף 3 טאג און 3
 געלט און האבען זיך סתובח געזען
 הענען דעם ענין, דערחיל און זיין
 בית המדרש פּאַרעקומען זיך א גע-
 רעטונג פון די חסידים, העלכע האט

העלף מיט א שוחט, העלכער האט אָ-
 געהויבען צו שחטין, הויה אָבער הי
 יענאָה איז נישט געזען אומשטאנד צו
 געפּען פרנסה 2 שוהים, הארונד דער
 ערשטער איז אויך געשטריגען פּאַר
 הונדער, און געהארען אויס שלום בית,
 האָט דער אלעקסאַנדער מעכב געזען
 די קרואה און געפּרעט דעם געם
 שוחט לבית דין סכום ספּיג נכיל, האָבען
 זיך אָבער די נערען אויסגעלעבט פון
 דעם אלטען דער שוחט האָט אָבער נישט
 געהאט ביי עס און איהם געלונגען
 צושטענדרעכען א בית-דין, העלכער
 זעל מסתען דעם בית-דין, הי מען
 שמועסט האָט ער זאָגט געברענגט א
 גרינע פון גער, עס יענער זעל נישט
 פּאַרען פּרויער שחטין ביי עס האָט
 נישט קומען צו א בית-דין, אויך און
 געקומען א שפּעצערע דעלעגאציע גע-
 רער סכּוהים פון קעלן, העלכע האָ-
 בען אויפ'ן שרע אויסגעפּרעט דעם
 ענין.
 יענע שרע איז פּאַרעקומען די דין-
 תורה עס זענען זיך צווייגעוועהרען
 די רבנים פון פּערשען, קרומען און
 זשארקי העלבע העבען זיך פּערשעלען
 און א חרר פּוהער אויף 3 טאג און 3
 געלט און האבען זיך סתובח געזען
 הענען דעם ענין, דערחיל און זיין
 בית המדרש פּאַרעקומען זיך א גע-
 רעטונג פון די חסידים, העלכע האט

העלף מיט א שוחט, העלכער האט אָ-
 געהויבען צו שחטין, הויה אָבער הי
 יענאָה איז נישט געזען אומשטאנד צו
 געפּען פרנסה 2 שוהים, הארונד דער
 ערשטער איז אויך געשטריגען פּאַר
 הונדער, און געהארען אויס שלום בית,
 האָט דער אלעקסאַנדער מעכב געזען
 די קרואה און געפּרעט דעם געם
 שוחט לבית דין סכום ספּיג נכיל, האָבען
 זיך אָבער די נערען אויסגעלעבט פון
 דעם אלטען דער שוחט האָט אָבער נישט
 געהאט ביי עס און איהם געלונגען
 צושטענדרעכען א בית-דין, העלכער
 זעל מסתען דעם בית-דין, הי מען
 שמועסט האָט ער זאָגט געברענגט א
 גרינע פון גער, עס יענער זעל נישט
 פּאַרען פּרויער שחטין ביי עס האָט
 נישט קומען צו א בית-דין, אויך און
 געקומען א שפּעצערע דעלעגאציע גע-
 רער סכּוהים פון קעלן, העלכע האָ-
 בען אויפ'ן שרע אויסגעפּרעט דעם
 ענין.
 יענע שרע איז פּאַרעקומען די דין-
 תורה עס זענען זיך צווייגעוועהרען
 די רבנים פון פּערשען, קרומען און
 זשארקי העלבע העבען זיך פּערשעלען
 און א חרר פּוהער אויף 3 טאג און 3
 געלט און האבען זיך סתובח געזען
 הענען דעם ענין, דערחיל און זיין
 בית המדרש פּאַרעקומען זיך א גע-
 רעטונג פון די חסידים, העלכע האט

העלף מיט א שוחט, העלכער האט אָ-
 געהויבען צו שחטין, הויה אָבער הי
 יענאָה איז נישט געזען אומשטאנד צו
 געפּען פרנסה 2 שוהים, הארונד דער
 ערשטער איז אויך געשטריגען פּאַר
 הונדער, און געהארען אויס שלום בית,
 האָט דער אלעקסאַנדער מעכב געזען
 די קרואה און געפּרעט דעם געם
 שוחט לבית דין סכום ספּיג נכיל, האָבען
 זיך אָבער די נערען אויסגעלעבט פון
 דעם אלטען דער שוחט האָט אָבער נישט
 געהאט ביי עס און איהם געלונגען
 צושטענדרעכען א בית-דין, העלכער
 זעל מסתען דעם בית-דין, הי מען
 שמועסט האָט ער זאָגט געברענגט א
 גרינע פון גער, עס יענער זעל נישט
 פּאַרען פּרויער שחטין ביי עס האָט
 נישט קומען צו א בית-דין, אויך און
 געקומען א שפּעצערע דעלעגאציע גע-
 רער סכּוהים פון קעלן, העלכע האָ-
 בען אויפ'ן שרע אויסגעפּרעט דעם
 ענין.
 יענע שרע איז פּאַרעקומען די דין-
 תורה עס זענען זיך צווייגעוועהרען
 די רבנים פון פּערשען, קרומען און
 זשארקי העלבע העבען זיך פּערשעלען
 און א חרר פּוהער אויף 3 טאג און 3
 געלט און האבען זיך סתובח געזען
 הענען דעם ענין, דערחיל און זיין
 בית המדרש פּאַרעקומען זיך א גע-
 רעטונג פון די חסידים, העלכע האט

HEMORRIDY
 STAN ZAPALNY · KRWAWIENIE
 SWĘDZENIE

USUWA
HEMORIN-KLAWE

Lekarz-dentysta
ARTUR BRONIAŃSKI
 I-sza Aleja 8.
 נעמט אן מעגליך פון 9 פריה ביז 1 מיטאג און
 פון 3 ביז 7 אונטער.

Lekarz-Dentysta
MAREK GRÜN
 przeprowadził się
 w II Aleję № 24, front, II piętro.
 Przyjmuje od 10—2 i od 4—7.

Lekarz - Dentysta
A. GOTTAJNER
 Ogrodowa 19
 wejście również przez N. Rynek 11
 przyjmuje
 od godz. 10—1 i od 3—7 wiecz.

Lekarz-Dentysta
R. KAJZER
 Kościuszki 13
 vis-a-vis „Cristalu“
 przyjmuje od 9—1 i od 3—7 w.

הייזער אין בטרין
 קויף איך צאהל קאסא. ערלעדיג אין לאָדו
H. Marcus, Berlin, Wilmersdorf
 Motzstrasse 49, tel. Pflzburg 9704
 אויך צו ערקונדיגען אין לאָדו
Makrus, Łódź, Narutowicza 9.

WYCIĄG Z ŻELAZA
 LECZY
HEMOGEN
 przetwor żelaza
MAGISTRA KLAWE
 ORYGINALNY TYLKO Z FIRMA
KLAWE

קאפ-וועהטאג און ערשעפונג
 זון אויך מאגן-עסערדאונג, לעבן-קראנקשאפט, נירוק, נאל-שטייגער, רעוואטויז-אטריטויז, העסעריען - העה-מאגן קומען קאפ פאר צוליב דער שלעכטער שטאט-וועקסלונג און פארזארגונג פון בלוט אין מעשליכע קראנקייטן.

Ziola z Gór Harcu D-ra Lauera
 הויקען צו א נאכער שטאט-ענדערונג, קרוקען צו פער-דיקע, רעווינגען דאס בלוט און אלערשט מאכען נענדיג דעם מאגן און ברענגען צו א רעגולערע פונקציע פון דער לעבער און נירוק, וואוי בעווינגען שילגאטן.

Ziola z Gór Harcu D-ra Lauera
 בעווינגען פון ארגאניזם די נישט פערדעסען רעשטלעך, זיי אויך בעקעמפען דאס שטען וך פון פערזענלעך וואס איז גורם צו רעוואטויז און אטריטויז.

Ziola z Gór Harcu D-ra Lauera
 בעווינגען און פערהעלפן דאס שאפען וך פון נאל-שטיי-נער און פערמילדערן די העסעריען-שטענען.

פרייז פון א הארב שאכטער 2.50 זל.
 א דאפעלט שאכטער 5.00 זל.
 צו בעקומען אין אלע אפטיקען און אפטיק סאלארען.

א שטענער טהאט פון א סוחר
 אריינקומענדיג צום ה' וועט שילדעסן קויפען סוחר און נישט קענענדיג זיך מיט איהם סוחר ווי, אין זך פוך בעפאלען מיט נעמיגע וולנדיג און צום סוף און העכאפט פוך שלאגען. ואלען די היגע קאסאטען-מאלער און סוחר ארטיסטערן.

קרבות פון אריז = ווער

פאדארע פטמטיז רטוזמאטיז ארטעריז-סקלעראז

URODONAL
 תול URODONAL צעלאזט דעם אריז-ווער.
 Generalna Reprezentacja: Warszawa, Fredry 4, tel. 73-55.
 Prawdziwy Urodonal tylko z polską i francuską etykietą.
 צו בעקומען אין אלע אפטיקען און דרעגערעס.

Teatr Miejski „Rozmaitości“, Strażacka 8, dyr. J. Otrembski.

Małżeństwo Fredeny
 שבת 8 אונטער, וונטאג, מאנטאג, מיטוואך און דאנערשטאג האלב 9 אונטער ווערט געשפילט די קאמעדיע אין 3 אקטען פון פראנצויזישען וונטאג 4 און 6 נאכמיטאג, גרופע ריביי.

שבת 11 אונטער א סירועסטער-באך מיט אמראקציעס דינסטאג אונטער, פאנאניני

די אלגעמיינע יעהרליכע פערזאמלונג
 פון יודישען טורן און ספארט-פערטיי
 מיט פאלקנדיקן מאג-אנדונג

1) ערעבונג פון דער פערזאמלונג, 2) העלפן א פארזענלעך פון דער אלגעמיינער פער-זאמלונג, 3) טורבלעזען דעם פראמאטאל פון דער לעבער אלגעמיינער פערזאמלונג, 4) טורבלעזען דעם טעריט פון דער פערזאמלונג, דעם פראמאטאל פון דער רעוויזאנע-קא-מיטע און בעשעפונג דעם בילאנס, 5) בעשעפונג דעם בודשעט אויפן יאר 1928, 6) העפענען בעשעפונג פון פערזאמלונג, 7) העלפן 6 פערזאמלונג-מיטגלידער, 4 קאנדידאטען און 3 מיטגלידער פון דער רעוויזאנע-קאמיטע (8) מיטגלידער-עבצעהל, 9) געניע פארשאנען אויב צום פערטן וועט נישט קומען די געהעריגע צאהל מיטגלידער האט און פארזענלעך לויפן אומשטח וועט די פערזאמלונג פארקומען דעם זעלבן זאג א 11 אונטער נאכמיטאג ביי יעדער צאהל אנהענדיקע מיטגלידער.

דאנמאנאג
 מיר דאנקען הערליכע אונזער פריינד מיר ר' מאיר יונה לויטאג ביי אים נע-וועק פאר די 10 פון איהם נעוועלעך און בעשעפונג 10 דאלער פאר די ת"ת מחוקי הרת און 10 דאלער פאר, כ"ת לחם, צוואסען 20 דאלער העלכע מיר האבען אין פערזאמלונג געהאלפן.

בעווערער דאנקען מיר די ה"ה שפענדער ראקנמאל, רובמאן, רעפארמאט, שניידער, גאלדמאן, וועלכע ווערן און מיר בעשעפן און האפען אויף העסער ביי יעדער נעלענדיג און אונז צו געדענקען און שפונען.

פערזאמלונג פון: ת"ת מחוקי הרת, בית כהם.

Fachowiec mówi:

Szanowne Panie — bieliznę nie niszczy częste pranie, lecz niszczą chemikalia, znajdujące się w licznych środkach do prania, które powodują pozorne białenie tkaniny i przez to ją niewidocznie niszczą. Przypomnijcie sobie czasy wojenne, kiedy brak było dobrego mydła do prania jak mydło „Kollontay z pralką“, co potem tak ujemnie wpłynęło na zapasy Waszej bielizny. Zawsze i wszędzie kupujcie tedy tylko mydło „Kollontay z pralką“, oszczędzacie wówczas naprawdę i wicie przynajmniej, co otrzymujecie za swój pieniądz.

Mydło KOLLONTAY z pralką patent.

נאכערשטער פארשטער
 גארענער פארשטער אויף דער אויסשטעלונג אין קאמאניו 1927.
 1 Lewkowicz, Częstochowa, Narutowicza 15

נעברויכט "פאטאקאר"
 וועלכער איז אויף דער ווערטשאפטליך שפיין - פראדוקטען - אויסשטעלונג אין קאמאניו (9/10-9/10) בעלוינט געווארען מיט א נאלדענעם מטדאר הכשר פון הרה"ג צבי חנוך הכהן שליט"א לעוויין אבדק"ק דעבען.

די ציהינג פון די 25 פרטמעס
 וועט פאקומען מיטוואך דעם 4 יאנואר 7 אונטער אין דער רעדאקציע.

ווענען אן אלגעמיינעם יודישען שווער וואהל בלאג און הינטו מריין.

לויט דער אונזיצאמט פון הינען קלענערלעך-פערזאמלונג וועט פארנען שבת אונטער פארקומען אין קהלה-לעקאל א פערזאמלונג פון אלע היגע נרושע נרוויזונגען מיט'ן צחק צו שאפען א אינהאלטליכע יודישען וואהל-בלאג פאר דעם פערזאמלונג-ראדעסאטערהעל-קרייז.

די אלגעמיינע פערזאמלונג פון יודישען טורן-און ספארט פערטיי.

וונטאג נאכמיטאג דעם 1 יאנואר קומט פאר אן אינגענעם לעקאל (פרייטאג) די אלגעמיינע פערזאמלונג פון יודישען טורן - און ספארט-פערטיי.

זוויי וואלע אנדערע יודישע ספארט פערטייען אין פוילען, לעבט אויך דער הינער פערטייען אבער א שפאר-קען קרויס פון זיין בעשעפונג און רעוויזע שטארק בערענדיג.

עסליכע געזעלשאפט בעשעפונג האט שפענען אין דער שפיין פון פערזאמלונג בעשעפונג וך אמת מיט אלע בענליכע קאפען צו דעהאלטען זיין בעשעפונג און העפען צו פערשפרייטען זיין ציעל - פרויש צו ערציהען דעם יודישען הור. בית בעשעפונג הילפן אבער, שהי דער ברעטער מיטוילה פון פוילע און רעדע, קען די ראווע אונטער אינסטיטוציע נישט הערהאלטען הערען.

מ'איז דערבער ווער היכטיג, אי צו דער וונטאג-אונטער אלגעמיינער פער-זאמלונג, העלכע האט דעם צחק צו געהאלפן העפען דער העסעריענער מעשונגעס פון פערזאמלונג, זאל קומען און א נעקערע צעהל מיטגלידער (אין אפילו נישט מיטגלידער, העלכע קענען דך אויפן ארט פערשריבען) און וך בעמיהען צו דעהאלטען דעם פערזאמלונג און פערשפרייטען געהעריג זיין בעשעפונג און אלע שוכטען פון דער הינער יודישער בעשעפונג יונג.

א וואוינונגס-קאאפעראטיוו (?) מען מיט אונז איבער אז אין לעקאל פון קולמער-אמט איז פארקומען א פערזאמלונג פון עסליכע צעהנדיגע מעשען מיט'ן צחק צו שאפען א וואוינונגס-קאאפעראטיוו לויפן מיטער פון הארטא, און או עס און אויסגע-העלט געהארען אן קאמיטעט פון אינגעל פערזאמלונג צו דעם צחק. העפען דער היכטיגעס פון און קאאפעראטיוו, און איבערן צו דערע-דיס איז נעחום היגע פון רן נויטיג-סעט אונטער העס דערף נעסחון העפען פאר דער ארימער יודישער בעשעפונג, אבער דעם האט די פערזאמלונג אין נעווען געהאט לויפן אינצואמט פון "בונד" פון דער אויסגעהאלטער קאמיטעט בעשעפונג פון כמעט אויסשליסליך בונדיסטען. ערצעהט א נרוישע פראגע צו דעם אזוי נישט גלאס קען בונדיסטישע קאמפען און צוואסענאונט מיט די בעשעפונג-העלפער וואהלען.

וואס שרייבט וועגען דעם די פריעסע? נייט! איהר קענט בעשעפונג דעם פילם מיט די בעשעפונג קאמפלי-מעשען, העט איהר איהם נישט געבען דעם וואס איהם קומט. בעשעפונג דער הינער "דער פילם און דער בעשעפונג העלכער האט הען עס אין דער הינער צו אונז. פילם קורסער: דעם איז א פילם, העלכען עס בעלחאטען פער-וואונדערונג-אויסגעשניטען אויפן וואל, מיר עשפעלען די ספעציעלע אילוסטראציע פארזאמלונג. פאר ווענער ערלויבט.

פון שבת דעם 31 ד. ה. אין וועטערע טעג. פולס וואסערער איז ביי אונז נישט געווען.

BESTJA MORSKA
 די מעכטיגע סימפאניע פון וואסער און טראגעדיע פון ליעבע אין 12 גרויסע אקטען.
 אין די הויפט-ראלען: דער געניאלסטער טראגעדיע פון דער יעצטיגער צייט דזשאהו בארימט-און די ריהרענד שעהנע דארטעס סאסטערא. און די ווענער פילם, און אז יעדע רעקלאמע און אונזייטיג.

פון הינט פריטאג דעם 30 און וועטער. מעכטיגע דראמע פון צירק-לעבען.

WĘDROWNY CYRK
 די הויפט-ראלען אין דער דראמא. פול מיט כוח אונז נישט געווענע צירק-לעבען. פיהרען אויס רענע אראפ-און דזשאהו דזירבערמ.

אויף פויער געשעה האבען מיר בעשעפונג ביי צו ערשענליכען פאר ווענער און דערהאקענע אינצואמט פון ספעציעלע פארשעפונג שבת דעם 31 דעצעמבער און וונטאג דעם 1 יאנואר 2 נאכמיטאג צו בילונג פרייזען: 50 און 75 כ.ר. מ'העט דעמאנסטראציע הערען.

אין דער הויפט-ראלען זשאק קוגען פילם פאר פובליקום פון 5 ביז 90 יאר

COHN i COOGAN

אויבערין פראגראם פארס אין 2 אקטען
Brzdąc
 dostaje ząbków
 מיט'ן אנטהל פון 1/2 יעהרונגען אר-מיסט מושה.

צום ערשטען מאל אין דער היסטאריע פון קינעמאטאגראפיע

WŁADCA PRZESTWORZY
 מעכטיגע פליה-דראמע אויפן בארען פון קאמפען מיט שמוגלער. אין דער הויפט-ראלען אויבער פון אונזייטיג און וועטער.

מעשער "אדעאן"
 אלעס 27.
 לעבער פראגראם 9 אקטען.
 געווענליכע פרעזען.

מעשער נאוואשיצי
 אלעס 12.
 לעבער פראגראם האלב 10.

מעשער "נאווי"
 אלעס 43.
 לעבער פראגראם האלב 10 און.

אויפן שפיץ מעסער.

די דורות-פראגע איז געווען...
 עס האט געווען ברענגען מול-טוב בון
 איך און נעקסטן שטאנדען. עס איז
 געווען געהערן א זינג פון די זונג-
 העהטעסטע פאנעלן. שוין מיר זענען
 שוין געהאלפן האבן. איהר זענען נא-
 געריג צו וועט זענען השם זאלעס
 די נאטיגן אין אונזער צייטונג און אין
 מענטשענשאפט אין גענעראלעם גע-
 רען א ש-א-א-א. דאס איז געווען די
 ראשון תיבות קטן. ארבעטער - הוי-
 נונגס-קאמפארטימ'ן. ד"ה און די אלע
 העלבע גייסטן. אין דורות הע-
 לען איהר אין קורצען דאס קענען
 געקומען.
 איך בין געווען אויף דער גענעראלע
 פערזענלעכע און איך האב געהערט
 לעבען דעם גענעראלעם. און איך האב
 מיט מינע אויגען געזעהן די עטלי-
 מען צענדליגן מענטשען האבען זיך
 פערשריבען אין אונזערע אלע און
 גולדען. לויט פאסטען קען געקומען
 א דירעקט דער יענערער הער עס האט
 געהערט פונקטען געפער געזעסן הער
 עס האט געהערט צרות אלע שטעלער
 הערער צו ערלויבט פון א האוינונג
 שוין צ. ב. ש. און אפגער האונט אין
 א באראק האט ער איהן פונקט. האט
 ער נאך דערזען א חשב, האט ער נאך
 א פונקט, א זינגער - א פאנעלע-
 לען פונקט. שפעטער איז ער נאך דער-
 צו א פונקט, ד"ה א געווענליכע-
 בער שווער האט ער נאך א פונקט.
 מיט איהן האט געהערט פונקטען
 אלע פעהרען פונקטען האט ער צו גע-
 ניגען פון דעם זינגען האוינונגען האט
 הערען אפגעקומען געבוים צו הע-
 לען פון דער גענערען געווענליכע-
 לען הערערען ליטעראטור, העלבע דא-
 פון אינגעליכען, און געזעהן זיך צו
 געקומען א אלאה פון פאניסראט
 העלבער זאל נעכטענען אויך גע-
 שמועסן א פלעג פאר דעם אויפבויען
 דאס הויב האט געהערט סאכען געווען
 מיט אלע געזענליכע פונקטען פאר די
 מיטגלידער פון דער נב - גענעראלע-
 מער געווענליכע האט רופט זיך
 א-א-א-א, מיט איהן ווארט א נע-
 קעם.

די דורות-פראגע איז געווען...
 קומען געווענליכע פונקטען האט חילען ביי-
 ען קאמפארטימ'ן הערער, אבער נישט
 קען געווענליכע אינפארמאציעס
 ווי עס איז ווערען געווען.
 פונקטען האט געווען לינגע פאר און
 זאל ארבעטעלען א פאזיציע העלבע
 זאל האבען די אויפגאבע צו פערנע-
 מערן דעם לעקאל, אויף העלבע דער
 פרעזענט פאכט איהם אויפגעקומען
 אז דעם פארשטאנ האט מען געדארפט
 בעראכטען ביי דער לעקאל פראגע.
 די פראגע הענען דעם ענין הערען
 אפגעלעגט אויף א צעהנטע יוגענד.
 צום פון געפנט נאך א הארט פונקט
 פערזענלעך העלבער פראפעסערס גע-
 קען דעם האט אין געווען זענען אוי-
 געשטראפען געהערן די פאזיציעס פון
 די ארבעטער אינפארמאציעס, אויך
 פונקטען פראפעסערס האט
 מען האט פערקלענערט די פאזיציע
 פאר די ביזנעסמען פון די קלינג-
 הענדלער.
 מיט דעם הערען די יוגענד גע-
 דינט.
 דאס בעהינדלען די פאזיציעס פאר
 קולטורעלע און ביזנעס געווענליכע-
 מען אויף דער נעכטער יוגענד.
 ביי פערזענלעכע פונקטען האט געווען
 פערזענלעכע, איבערזעהן פון געשטע-
 שפערן-קעגן-שפערן, פונקט, שווער-
 טונג, צענדליגען הערער דורכפאל ווערט שוין א
 גראו נאטורליכע, פראגנא-אויף-ביזנעס-
 ווער, זענען און אונגענעם, אונגעווענען דע-
 טוריעס בעוועגן און דער בעוועגן פון האטער
 Franciszka Józefa דורך דעם פון זענען
 וועג אלע גוט מיטל און.

ארום די וואהלען צום סיים און מענאט.

אין די נאכטן האט זיך געהווען די
 מערונג נוסף צו זיין פון קריטיקה-
 קאממעס אין העלבער עס הערען
 אפזיעלע אויסגעקענטע הער עס זע-
 נען די מיטגלידער פון די בעוועגערע
 בעזירק'ס האהל-קאמיטעס.
 די צעהלע וואהל-בערעכטיגטע
 אין משענעסאכטן.
 לויט די אויסגענונגען האט זענען
 דורך די געהעריגע קאמיטעס צונוי-
 געשטעלט געהערן זענען אין משענ-
 סאכאט פערמאן האהל-בערעכטיגטע
 צום סיים 41,243 פערזען און צום
 סענאט - 35,685 פערזען.
 א נאציאנאלער קאמיוילישער
 וואהל-קאמיטעט.
 אויף א פערזענליכע פון די נאציא-
 נאלע קאמפארטימ'ן איז נאך פער-
 גען די רופקייטע אויסגעקלעמט געהערן
 א נאציאנאלער קאמיוילישער האהל-
 קאמיטעט, העלבער איז נאך צונג-
 טרעמען צו פירען די פארמאל ארבעט-
 צוגאב קאנטראל פערזענלעך-
 לונגען.
 אין אנהייב זענען העלבער פערק-
 מען צוגאב קאנטראל - פערזענלעכע
 פאר די רעזיגע העלבער זענען אין די
 העלט אין געהאט הען איך העלט
 געהען א פאלאנע, שוין איך בין
 עס אבער נישט, העל איך די רעזיגע
 פראגען איבערלעזען פאר זענען א-
 געשליכע בעלי בתים און איך העל
 די זאך געהערלעך פון מען שטענ-
 פונקט.
 איך העלט און עס ענדיגט זיך א
 יאהר, ד"ה נאך א יאהר האט זיך גע-
 לעבט אויף מינע פלעצעס, מיט נאך
 א יאהר פרוהער העל זיך זיך אפגע-
 זענען מיט דעם העלט העלט לעבען,
 און היינט רונט דאס לעבען זאל נישט
 זיין וועלט זיך פארט לעבען און איך
 זעה דעם היינט איבערנעמען העלט
 געהערן, וועט מען זיך צו צום בער
 און קעלעמטע העלט אויפ'ן הא-
 צען, עס וועט זיך לעבען, עס וועט
 זיין די היינטיגע וועלטלעכע העלבע
 פראגעס דען לעב און לעבען, געה
 איך אהען אין דער רעזיגע פילחעס-
 מער נאכט, פון זיך און א שפעק.
 זאל מען נישט זעהן מינע העלט
 הערען נאך, זאל מען האט און פל-
 טוט קענעמען, זאל מען אפגע-
 גארען אויף אפן נאכט דעם מלאך
 הבות.
 דערוועג העל איך העלט נישט
 שפעטליכע פראגען ווי הענען פנים, צו
 א נאציאנאלער בלעק טרער א בלעק
 פון די מינוערהעטען, נישט אפגע-
 קעם.

בעסערע צייט צו קען קאנטראל-
 פערזענלעכע נישט זענען פונקטען.
 דעם 5-טען יאנואר העט זיך דער-
 מען פערלעך דאס יאהרונג 1899
 העלבער האבען זיך אין 1927 נישט
 צוגעשטעלט.
 דעם 7-טען יאנואר דאס יאהרונג
 1901, די העלבער האבען זיך אין
 היינטיגע יאהר נישט צוגעשטעלט.
 דעם 9-טען יאנואר - די פון
 יאהרונג 1887, העלבער האבען זיך
 נישט צוגעשטעלט אין 1927 און
 איך די יאהרונג 1896, 1898,
 1897 העלבער האבען זיך אין די לע-
 טע דריי יאהר נישט צוגעשטעלט.
 דעם 10-טען יאנואר - די יאהר-
 זענען 1895, 1894, 1893, 1892.

Co to jest mydło benzolowe „BLASKOLIN“?

Oddawna starano się znaleźć środek, któryby nadawał mydłu poza jego zwykłymi własnościami usuwania brudu zdolność rozpuszczalną. Wszelkie w tym kierunku robione próby przez dodawanie do mydła terpentyny, benzyny, benzolu, tetrachloru i t. p. nie dawały pożądaných rezultatów. Wszystkie wyżej wymienione substancje ulatniały się bardzo prędko, przez co mydło traciło zdolność rozpuszczania tłuszczów.
 Dopiero nowy wynalazek, oparty na ostatnich zdobyczach nauki, dał możliwość trzymania stałego połączenia mydła z pewnymi składnikami benzolowymi.
 Mydło to (zatrzeżone w Urzędzie Patentowym Nr. 7984) nazwaliśmy „BLASKOLINEM“

„BLASKOLIN“ łączy w sobie wszystkie zalety najlepszego mydła z czyszczącymi własnościami benzyny.
 „BLASKOLIN“ pierze i czyści najbardziej zatłuszczone tkaniny i bieliznę.
 „BLASKOLIN“ pierze i czyści najdelikatniejsze materiały wełniane i jedwabne białe i kolorowe, bez żadnego uszkodzenia tkaniny i koloru.
 „BLASKOLIN“ posiada specyficzny zapach rozpuszczalników, wchodzących w jego skład; zapach ten jednak nie udziela się wcale pranyemu tkaninom.
 „BLASKOLIN“ jest najoszczędniejszym mydłem, ¼ funta Blaskolinu zastępuje 1 funt najlepszego mydła.
 W wypadkach bardzo zatłuszczonej bielizny należy ją namoczyć w gęstych mydlinach Blaskolinu, najazutrz przeprać zwykłym sposobem mydłem Blaskolin.

Kto raz spróbuje mydła Blaskolinu, zarzuci na zawsze wszelkie inne środki do prania!

Wielkopolska Wytw. Chemiczna „BLASK“ Spółka Akcyjna
 Poznań-Aleje Marcinkowskiego 5.

1891, 1890 העלבע האבען זיך אין
 די לעצטע דריי יאהר נישט צונג-
 שמעלט.
 צו די קאנטראל - פערזענלעכע
 דערף מען זיך שטעלען אין די פערט-
 קען שוין פארמאגן, שרובנאנג דורך
 דער נאטורלעכע נאט, פונקטליך 9
 שטיבער פרייה.
 די העט העלען זיך צו די רעזיגע
 קאנטראל-פערזענלעכע נישט צוגע-
 לען העלען שטרענג בעשענעם הע-
 רען, הארט די רעזיגע צונאכט קען
 מירטל פערזענלעכע זענען די ענ-
 גליכען.
 פאליטישע פון די היגע איינ-
 וואוינער צו דער רעגירונג.
 די לעקטורען און הויז-אויסגע-
 מער האט האוינען זיך דער גענענר
 געבען דער געהעריגע הענען זיך גע-
 האנדען צו דער צענטראל-טאכט קען
 הארטא פון דער נוסף הענען טרוים-
 געבען פערזענלעכע און דאס העקע-
 לען פון די שטאנען און לעקטורע-
 הען זאל פארקויפן אונזער דער
 שפארט.
 גיי אונטער הענען היי געהאפט די
 לעקטורען האט זענען צוגעשטעלט
 ביי דער היגענער געהען - סאציע זיך
 אפגעשטעלט אונזער דער ברויט פער-
 רויבענדיג שוין ארום דעם צענטר פון
 דער שפארט. איבערהויפט איז דאס
 נישט געהינגען, הייל אין דער רעזי-
 גער גענערען געווען זיך דאס שפא-
 רטווען שפארט.
 עס איז צו הענען און די רעגירונג
 העט גינסטיג נאכקומען די רעזיגע
 גייטע.

מען האט געוואלט דערווארן מען אונזער שטאדט אבער אביסל צו שפעט.

זענען די שטאדט פונקטען האט
 הענען פערזענלעכע הער געהערט
 זיי אונטער אין שפארט האט דער
 נוסטראט געשטעלט אפגעקויפן
 אין 8 פונקטען פון דער שפארט
 פוישען מיט ברענערען קעסע-קיי-
 לען, ביי העלבע די רויכענען זאלען
 זיך קענען געהעריגען.
 די רעזיגע קאסע-אויבען האבען זיך
 געווען ברענען פון 6 פרייה גיי 10
 שפארט.
 זענען אויבען האבען געווען הע-
 רען אפגעקויפן פונקטען: זייט טריגעס-
 פערזענלעכע - סאט, אויף דעם נעם
 שפארט, אויף דעם היעלונסאט - פארט,
 פיי דער שפעטעסאכטונגען, פאר
 דעם מאניסטראט און פאר'ן געה-
 הויף.
 אבער בינו לביתו איז געהערן עס-
 האט פערזען און די רעזיגע אויבען
 זענען דערמאל נישט אהענקעשטעלט
 געהערן.
 צוריק פערזענלעכע די האנ-
 דעלס-שעהן אין פארק.
 מיר האבען שוין געשריבען איבען
 דער הענען דער פערזענלעכע האט
 מער קעלבער העקענאט האט ארום-
 געגעבען אז די סארק שפארט פערזע-
 נישט שעהן אין פארק לענגער היי
 ביי 2 אויבער נאכטאט, העלבעס
 אין די נאכטן זענען פונקטעלעכע
 נרויפע פלאקטען יעדער רופט דעם
 עולם צו זיך, עס רופט די, הארטא
 העלבער איז א מוטהא און הלכות
 סאפען בעלער, און היי מען שמועסט
 גיבט זי צו אויף היי יאהר עפיים נאך
 פון די נרויפע האנדער, זיי טונטשורט
 זי געפנט פויק, די בעסע אפטרעפ-
 אישע סענצער האט העלען אויספריי-
 רען אויף דער גיחה די נעקסטע טא-
 דענע פונקט, אויך העלען זיין פויש-
 לעך, פון איהן הארט א היעלעכעס
 מיט'ן נאכטען פויש, עס רופען די
 לעקטורען גענענען היי זי העלען אונט
 געבען א שפארט און עס האט אונט
 ליכטיגע הערען זיין די אויגען, עס רי-
 לען אונזער יודישע ארומגען און
 צו פערלעכע-וועל, היי זי זענען אונט
 די געבען א פראגראם און די רעזיגע
 העלען אונט איבערגיין, פא פראגע איך
 איך קינדערלעך היי געהט מען פרי-
 הערען.
 יא, אהיינו בני ישראל זענען פויקים
 אויף אפגעלעך זאכען, הלואי די ניים
 האלפען זיין אונט געהערט פון געווענע
 הענען א קאמפארטימ'ן ארע א שפעק
 מאכט איך נישט, מיט א קאמפארטי-
 איבערהויפט מיט א סאפען גיין זיך
 אויסגעווארט, הער געהט דען היינט
 אהן א מאפע... נישט דאס בון איך
 אויבען, אבער אויף העלבען פאפען
 באל געהט מען פרוהער און היי העט
 זיך פרוהליכער.

אין נאכטן צו נורה האט געקענט גענענען רויכענען די פונקט פארק שפארט.

די הונדער קלינגענערלעך - פערמאן
 און דער פערזען פון פונקטען א היי-
 שפעק האט אפגעקויפן פערזענלעכע
 מיטלען די רעזיגע גיחה סאכען צו
 פאפען, מען האט געקויפט פונקטען
 דערלענענען מיט פערזענלעכע און
 דער העקענאט האט און אין פוינס-
 טעריעס, און ענדליך האט היינט אויס
 די איבערהענען אין פוינסטעריעס גע-
 האט די גייסטען דורכגען און די גיחה
 זאל בעל הערען.
 די שעה האט דער קלינגענערלעך-
 פערמאן געקומען צוגעשטעלט א גיחה
 דירעקט פון דער העקענאט האט
 העלבען פונקטען געווען פון געקענער
 אין אלט זיין בעמאיינעט הערט מען
 געפילט אז די פערזענלעכע האבען
 הענדלעך נאך ביי 2 שטיבער איז נישט
 חל אויף די סארקשפארט האט שפע-
 הען אין פארק כפרר און האבען
 דערט זענען געווען פלעצער, זיי
 און האנדלען שוין לאנג זיי פרוהער
 ראס היינט ביי 6 א זענער און
 שפארט.

אין די היגע קלינגענערלעך קרימען האט די רעזיגע ערלענען פון היי-שפארט און פערזענלעכע פונקטען האט פלענענערלעך האט געווען פונקטען פאר די היגע קלינגענערלעך-פער-באנאר און פוילען.

די היגע קלינגענערלעך קרימען
 האט די רעזיגע ערלענען פון היי-
 שפארט און פערזענלעכע פונקטען
 פאר די היגע קלינגענערלעך האט
 געווען פונקטען אלס אפגעקויפן פאר
 דער אונטערזיכער ארבעט פון זיי-
 קר פונקטען איהם צו פערזענלעכע און
 געלענען פון פון דער צענטראלע
 פערזענלעכע פון קלינגענערלעך-פער-
 באנאר און פוילען.

פאלעסטינער ריבען.

דאס איז דער שלאגער האט האט
 גרויס ערפאלג, כמעט אלע פאלעסטי-
 נער פערזענלעכע, פאלעסטינער ריבען
 הערט'ן געגעבען און דאס פאלעסטי-
 אונטערזיכער און די ארומגען הערען
 אויסגענומען מיט רוישענע אפאל-
 רויכענען פון.
 היינט פרימאט הערט געשפילט
 צום העלפען פאל די, פאלעסטינער
 ריבען, זיין זאל פון דער, הארטא
 אלע 26.

סירועסער אונטערזיכער.

סטרענג שבת גיכעס קומען פאר
 ביי פונט אין שפארט ערלעכע סיי-
 העקענען אפגעקויפן אפגעקויפן פון
 פערזענלעכע נעקלעשאפטען.
 אויף טרענען אפן די ווירוסע אר-
 ספעקטן א גראנדיגען פילחעסער-
 שפארט און זאל פון די פערזענלעכע
 פונט א זעהר ריבען פראגראם.
 אויך די, הארטא שפארטען אפן אין
 יעדער אפגענעם לעקאל א גרויסען
 סולחעסער-באל פויש'ן ריבען פערזע-
 דענאטיגען אפגעקויפן פראגראם.
 געלענען הערט פון דאס לעבען האט
 אונטערזיכער אונטערזיכער פראגראם.
 פרימען און פלחעסער-שפארט פונט א
 פערזענלעכע פראגראם.
 פויש'ן הערט, עס העט זיין א
 פרוהליכע פילחעסער-נאכט.

קליינער פערזענלעכע סירועסער.

שוין רופט זיך די נאכט הען עס
 געווענליכע זיך דאס אלעס מיט'ן נעם
 יאהר, הען א יאהר הערט פערזענלע-
 רען אין דער אפגענעם אין העט
 שוין פעהר נישט צוריקקומען.
 סולחעסער האט און א נאמען פון
 א שפעקטען, העלבער האט איבערגעהערט
 אז אין דער נאכט הען עס שפארטע-
 דאס אלעס יאהר און עס הערט גע-
 בויען דאס נעץ, זאל מען זיך פערזע-
 לען און פאפען און קאמפארטימ'ן און
 לעבען א סאט, ד"ה כלומר'ס גע-
 גויסען דאס נעץ יאהר בתושים
 ובסתילות פויש געווען און פונקט, די
 כונה איז דערפון אז דאס לעבען האט
 עס העט אונט אויסקומען אדרבא-
 כען און קומענדיגען יאהר זאל זיין א
 פרוהליכע און אפגענומען.
 דער רעזיגע סולחעסער איז גע-
 הען א פונקט א פאפארטימ'ס, און פ-
 קי אויף זיין נאמען הערען אפגעקויפן
 די בעלער, האט הערען איבערגעהערט
 אין דער גאנצער העלט פארות הלילה,
 אין דער רעזיגע נאכט, די פילחעס
 מער נאכט.
 זיין אויך העלט געהען א פילחעסער,
 העלט און זיך ארבעטענען און
 דעם רעזיגען פראבלעם, האט און
 שווינס אפגעקויפן די רעזיגע סולחעס-
 מער נאכט.
 מער נאכט, מא קא שפעק לוי, האט
 לעזען זיך סוף הערען, פאר האט הערט
 דאס איבערנעמען בעראכט פאר א
 יום-טוב, זאל איך זענען און מען
 הערען זיך דערפאר, פאל עס געהט
 אהען דאס אלעס יאהר העט און
 פול מיט צרות [און מען האפט און
 דאס נעץ יאהר העט ברענגען פרוה-
 ליכערע פונקט, דערען מען הערען זיך
 דערפאר, העט מען האט א יאהר הי-
 גענער זיך צו שמועסן אויף דער פא-
 קווער העלט, און אהער אפאל
 סחברא אהער קען מען די נאמען
 מעשה זענען פערזענלעכע, מען פרוהעט
 זיך סחבת דאס לעבען און אן ערן,
 און און מען דערלעכע צו ענדיגען א
 יאהר הייבט מען זיך אן צו פרוהערען
 דערפאר הייל עס געהט נאך א יאהר,
 א יאהר האט 365 טעג, און יע-
 דערען פונקט האט 24 שעה, יעדער שעה
 60 מינוט, יעדער מינוט - א. ו. ה.
 און נעמט העלעליל איז שעה און הער-
 לוך, און און מען לעבט און היי גע-
 לעבט, האט זיין זענען איהרע דאס און
 אויך א פראג, רען זיין זענען דאס דער
 פולחעסער, שפארטען, דאס מענטלעכע
 לעבען און א פתנה פון נאט און מיט
 קען פתנה הארטען מען זיך נישט...
 אט שפעק פילחעסער פרוהערען